

JUNIOR VRA
NEDERLANDSE VERENIGING
VAN REVALIDATIEARTSEN

BASISKLAPPER

Informatie en instructie voor de
arts in opleiding tot medisch specialist (aios)
revalidatiegeneeskunde

Junior VRA, vertegenwoordigers namens de aios van de VRA

JuniorVRA@revalidatiegeneeskunde.nl

Versie: september 2026

Inhoud

1.	Informatie over de opleiding	3
1.1	Algemeen	3
1.2	checklist beginnende aios en factsheet financiën	3
1.3	Basisniveau	3
1.4	Informatie Registratiecommissie Geneeskundige Specialisten (RGS)	3
1.4.1	Registratie als aios	3
1.5	Opleidingseisen revalidatiegeneeskunde	3
1.5.1	Scholing en toetsing	4
1.5.2	Registratie landelijke scholingsbijeenkomsten	4
1.5.3	Digitale Leeromgeving (DLO)	4
1.5.4	Toetssysteem Remindo	4
1.6	Stappenplan signaleren problemen opleiding	4
1.7	Europees examen	5
2.	Informatie over de VRA	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Concilium en Visitatiecommissie	6
2.3	Junior VRA	6
2.4	Trofeeën en prijzen	6
3.	Referenties	6
	Bijlagen	7
Bijlage 1	Adressen die van pas kunnen komen	7
Bijlage 2	Overzicht OORs en opleidingsinstellingen	9

Leeswijzer

- De term "aios" is de afkorting voor zowel arts in opleiding tot medisch specialist (enkelvoud) als artsen in opleiding tot medisch specialist (meervoud).
- Daar waar „hij” staat, kan uiteraard ook „zij” gelezen worden.

1. Informatie over de opleiding

1.1 Algemeen

Het specialisme revalidatiegeneeskunde is in Nederland een erkend medisch specialisme. De opleiding tot revalidatiearts duurt in principe vier jaar, maar de exacte termijn is afhankelijk van eventuele verkorting of verlenging. In juli 2025 treedt het nieuwe Landelijk Opleidingsplan (LOP) [Samen Duurzaam in Beweging](#)¹ in werking voor de opleiding revalidatiegeneeskunde. In januari 2020 is het hernieuwde Kaderbesluit CGS vastgesteld. Het Kaderbesluit beschrijft de eisen en verplichten voor alle medisch specialistische vervolgoopleidingen. Deze opleidingseisen zijn door het College Geneeskundige Specialismen (CGS) vastgesteld. De laatste versie van het Landelijk Opleidingsplan, specifiek besluit en Kaderbesluit zijn hier te vinden: [LINK](#).² Deze basisklapper dient als aanvulling op het Landelijk Opleidingsplan (LOP), begin als aios dus altijd met het lezen van het LOP.

1.2 checklist beginnende aios en factsheet financiën

Er is een checklist gemaakt voor beginnende aios revalidatiegeneeskunde ([LINK](#)¹³).

Er is ook een factsheet beschikbaar met meer informatie over financiering van zorg o.b.v. DBC's, specifiek over de revalidatiegeneeskunde ([LINK](#)¹⁴).

1.3 Basisniveau

Over het algemeen zijn de klinische vaardigheden en de theoretische kennis van de basisarts voldoende om aan de opleiding tot revalidatiearts te kunnen beginnen. Bij een sollicitatieprocedure voor een opleidingsplaats kan de opleider rekening houden met eerder opgedane ervaring binnen de revalidatiegeneeskunde dan wel een ander medisch specialisme.

1.4 Informatie Registratiecommissie Geneeskundige Specialisten (RGS)

De Registratiecommissie Geneeskundige Specialisten (RGS) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering van de Geneeskunst (KNMG) behartigt de inschrijving van erkende specialisten. De RGS heeft ook als taak de artsen in opleiding te begeleiden. De aios dient derhalve voor het aanvangen van de opleiding te worden geregistreerd door de RGS.

De RGS houdt toezicht op de opleiders en de opleidingsinstellingen. Voor een opleiding dient een erkenning te worden verkregen. Door middel van evaluatiebezoeken wordt een onderzoek ingesteld naar de opleiders en opleidingsinstellingen. Bij een nieuwe opleiding en/of opleidingsinstelling kan men een erkenning krijgen voor maximaal twee jaar. Bij een verlenging krijgt men een erkenning voor onbepaalde tijd, met een evaluatie elke 5 jaar. Een lid (revalidatiearts) van de VRA is voor het specialisme revalidatiegeneeskunde vertegenwoordigd in de RGS, ook is er een plaatsvervangend vertegenwoordiger.

1.4.1 Registratie als aios

Voor het starten van de opleiding dient de aios zich online aan te melden bij de RGS via MijnRGS. Onder andere het opleidingsschema dient ingevuld te worden en mede (digitaal) ondertekend te worden door de opleider. Aan de inschrijving zijn kosten verbonden (in 2026: € 672), deze kunnen aios declareren bij de opleidingsinstelling. Nadat de kosten voldaan zijn, wordt de registratie door de RGS verwerkt. Binnen zes weken volgt uitsluit. Uitgebreidere informatie is te vinden via de website van KNMG. [LINK](#).³

1.5 Opleidingseisen revalidatiegeneeskunde

De op dit moment geldende opleidingseisen voor de opleiding tot revalidatiearts staan omschreven in het Landelijk Opleidingsplan 'Samen Duurzaam in Beweging'. In het Kaderbesluit CGS ([LINK](#)¹²) worden de algemene eisen geformuleerd die gesteld worden aan de instelling en opleider, de inhoud van de opleiding en de aios. In het Specifieke besluit revalidatiegeneeskunde ([LINK](#)¹²) worden de taken en bepalingen voor de opleiding revalidatiegeneeskunde vastgesteld.

De eindtermen van de opleiding zijn:

- 12 EPA's

- 3 generieke activiteiten
- 1 profielopdracht
- 1 of 2 verdiepingsstages
- Onderwijs en zelfstudie
- Professionele ontwikkeling

1.5.1 Scholing en toetsing

In het LOP staat uitgewerkt hoe het landelijk cursorisch onderwijs en toetsing is vormgegeven binnen de revalidatiegeneeskunde. Het scholingsprogramma staat op de VRA-site. [LINK](#)⁴. Voor meer informatie over de toetsing zie ook het toetsreglement van de VRA ([LINK](#)⁵).

1.5.2 Registratie landelijke scholingsbijeenkomsten

De praktische organisatie van de cursussen wordt door de Scholingscommissie toegewezen aan een cursusorganisator, die al dan niet samenwerkt met een organisatiebureau (Radboud Health Academy, Wenckebach Instituut e.d.). Het cursusprogramma wordt ruim van tevoren bekendgemaakt op de website van de VRA en via de VRA-nieuwsbrief. Houd de VRA-nieuwsbrief in de gaten. Hierin word je attent gemaakt op de cursussen die gaan plaatsvinden en je vindt er de link om je aan te melden voor de cursus [LINK](#)⁴. Het is sinds 2025 niet meer mogelijk om na een deadline in te schrijven voor een cursus, dus houdt dit goed in de gaten. Op de avonden tijdens de meerdaagse cursussen wordt door aios vanuit een van de opleidingscircuits een sociaal programma georganiseerd. De aios die de cursus volgen, worden uitgenodigd ook aan dit sociaal programma deel te nemen.

1.5.3 Digitale Leeromgeving (DLO)

Sinds de modernisering van het landelijk onderwijs worden de cursussen aangeboden volgens het blended leren principe: deels online en deels fysiek onderwijs. Aios kunnen just in time starten met de lesstof via de Digitale Leeromgeving. Als een eerstejaars aios zich voor het eerst inschrijft voor een cursus, krijgt hij een account in de DLO. De DLO is bereikbaar via deze website:

<https://dlo.demedischspecialist.nl/>⁶.

Sinds 2025 is de cursus 'VRA bibliotheek' gemaakt: een verzamelcursus waarin de lesstof van alle themacursussen en lijnleercursussen is terug te vinden. Hier hebben alle aiossen toegang toe, dus al voordat je bent ingeschreven voor een bepaalde cursus. Dit kan gebruikt worden voor het voorbereiden op een patiënt of stage. Deze cursus is te vinden in het tabblad 'meer aanbod' of op de homepage van de DLO.

Alle cursussen zijn te vinden in de DLO. Een cursus wordt behaald na maken van de digitale voorbereidingen, aanwezigheid tijdens de cursus, het maken van de thematoets en het invullen van het evaluatieformulier. Als aan de voorwaarden is voldaan dan ontvangt de aios automatisch het certificaat. Door een koppeling met het e-portfolio komt het certificaat ook hier automatisch in te staan.

1.5.4 Toetssysteem Remindo

De eindtoetsen worden gemaakt in toetssysteem Remindo. Alleen de zeven themacursussen hebben een eindtoets. Bij het inschrijven van de cursus krijgt de aios ook toegang tot toetssysteem Remindo.

Remindo is bereikbaar via de tegel 'eindtoets' in een cursus in de DLO of rechtstreeks via deze website: <https://vra.remindotoets.nl/login/>⁷

De toets wordt lokaal of regionaal onder supervisie gemaakt in de week na de fysieke cursUSDagen. De opleider of aios-groep plant hier een datum voor.

1.6 Stappenplan signaleren problemen opleiding

De Junior VRA heeft een stappenplan opgesteld waarin is omschreven wat aiossen kunnen doen wanneer er problemen ontstaan die de kwaliteit van hun opleiding ernstig in gevaar brengen. De Junior

VRA heeft bij alle stappen een adviserende rol, zij treedt niet op als belangenbehartiger. Hierbij is het de verantwoordelijkheid van de aios om zorgvuldig met de problemen om te gaan.

Stappenplan:

1. De problemen worden besproken binnen de aios groep.
2. Wanneer men van mening is dat de problemen invloed hebben op de kwaliteit van de opleiding, wordt dit met de opleider besproken. Het kan van belang zijn dit dan ook schriftelijk vast te leggen.
3. Indien de problemen langer blijven bestaan, of de opleider onderneemt geen actie, moet de centrale opleidingscommissie (COC) van de instelling bij elkaar geroepen worden met een brief (kopie naar de opleider en directie).
4. Indien ook dit niet leidt tot een goede oplossing of eerder advies is gewenst, kan de aios groep een brief sturen naar het Concilium / Junior VRA of DJS.
5. Als laatste middel kan de RGS worden ingeschakeld.

1.7 Europees examen

In 1991 is de European Board of Physical and Rehabilitation Medicine (EPRM) opgericht als onderdeel van de UEMS (European Union of Medical Specialists). Alle op Europees niveau erkende medische specialismen zijn vertegenwoordigd binnen de UEMS. De PRM-sectie vergadert twee keer per jaar en tracht de professionele aspecten van het specialisme te behartigen in Brussel. Daarnaast richt de sectie zich op de kwaliteit en inhoud van de opleiding tot revalidatiearts binnen de Europese Unie, onder andere door middel van Europese visitaties en het Europees examen.

Het Europees examen voor de revalidatiegeneeskunde vindt jaarlijks digitaal plaats op de laatste vrijdag van mei. Het examen is facultatief maar deelname wordt door opleidingscircuits gestimuleerd. Dit examen is toegankelijk voor revalidatieartsen en aios in hun derde of vierde jaar van hun opleiding afkomstig uit EU-landen en met de EU geassocieerde landen.

Wie voor dit examen slaagt, zal als European Board Certified PRM worden geregistreerd en het Europees diploma ontvangen nadat hij/zij als revalidatiearts in het specialistenregister is ingeschreven.

Indien je wilt gaan deelnemen aan dit examen kan je de aanmeldingsprocedure vinden op de website.

[LINK](#)⁸. Voor aanvullende informatie kan je zo nodig contact opnemen met de National Manager.

2. Informatie over de VRA

2.1 Algemeen

De Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA, ook wel bekend als Netherlands Society of Rehabilitation Medicine, kortweg NSRM) is de landelijke wetenschappelijke vereniging van artsen die als revalidatiearts zijn ingeschreven in het register van de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) [LINK](#)⁹. De VRA is opgericht op 16 april 1955. De ruim 900 professionals zetten hun deskundigheid in om de maatschappelijke participatie en autonomie van hun patiënten te bevorderen: samen sterk(er) voor de beste revalidatiegeneeskunde. Binnen de VRA opereren diverse commissies, stuurgroepen en werkgroepen. Zij adviseren het bestuur over ontwikkelingen in de revalidatiegeneeskunde. Dit gebeurt op verzoek of op eigen initiatief (afhankelijk van hun status). Daarnaast heeft de VRA een eigen bureau dat een uitvoerende rol heeft in de dagelijks gang van zaken van de vereniging. De 'gewone leden' van de vereniging zijn artsen die als revalidatiearts zijn ingeschreven en door de Algemene Ledenvergadering zijn toegelaten. Aios revalidatiegeneeskunde zijn na aanmelding bij de secretaris van de VRA en toelating tijdens de Algemene Ledenvergadering aspirant-lid. Vanaf het moment van inschrijving krijgen aios toegang tot het besloten deel van de website en nieuwsbrieven en tijdschrift toegestuurd. Aspirant-leden mogen deelnemen aan de vergaderingen en hebben tevens stemrecht tijdens de Algemene Ledenvergaderingen.

Het Nederlands Tijdschrift voor Revalidatiegeneeskunde (NTR) is een wetenschappelijk tijdschrift dat vijf keer per jaar wordt uitgegeven onder redactie van de VRA. Leden (en ook aspirant-leden) van de VRA ontvangen dit blad automatisch. [LINK](#).¹⁰

2.2 Concilium en Visitatiecommissie

Het primaire doel van het Concilium is het bewaken van de kwaliteit van de opleiding tot revalidatiearts. Deze commissie stelt de specialisme-gebonden opleidingseisen op en controleert deze door middel van RGS-visitaties van opleidingsinrichtingen en opleiders. Het Concilium vormt het contactorgaan van de Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA) met de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS). In het Concilium worden aios vertegenwoordigd door twee leden van de Junior VRA. Jaarlijks worden diverse opleidingscircuits bezocht door een visitatiecommissie ad hoc of een evaluatiebezoekcommissie ad hoc die (namens de RGS) nagaat of het circuit voldoet aan de algemene en specifieke opleidingseisen. Deze visitatiecommissie bestaat uit twee revalidatieartsen, een aios en een secretaris.

2.3 Junior VRA

De Junior VRA is het landelijke overlegorgaan van artsen in opleiding tot medisch specialist (aios) revalidatiegeneeskunde. De Junior VRA behartigt de belangen van aios ten aanzien van de opleiding tot revalidatiearts en zaken op maatschappelijk en financieel-economisch terrein. Junior VRA-leden zijn aios en aspirant-lid van de VRA. Elk van de twaalf opleidingscircuits heeft een afgevaardigde in de Junior VRA. De afgevaardigde is zowel klankbord als informatieverstrekker voor de overige aios in zijn/haar eigen circuit. De Junior VRA focust jaarlijks op twee speerpunten die in lijn liggen met de doelstellingen van de VRA. Uit de speerpunten volgen eindproducten die de aios kan helpen in zijn/haar opleiding in de breedste zin.

De leden van de Junior VRA zijn onder andere actief in het VRA-bestuur, het Concilium, de Scholingscommissie, de Beroepsbelangencommissie, Commissie Capaciteit, de Commissie Wetenschap & Innovatie, redactie Nederlands Tijdschrift voor Revalidatiegeneeskunde, de Commissie Kwaliteit (zowel in subcommissie kwaliteitsvisitatie als kwaliteitsbeleid) en De Jonge Specialist.

Iedere eerste donderdag van een even maand vergadert de Junior VRA online of in Utrecht. In principe is de zittingsduur twee jaar; jaarlijks wisselt de helft van de Junior VRA van samenstelling.

Doordat de Junior VRA vanuit alle circuits breed vertegenwoordigd is in diverse gremia, wordt er een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van de huidige opleiding tot revalidatiearts en blijft zij kritisch betrokken bij de verdere ontwikkeling hiervan.

2.4 Trofeeën en prijzen

De VRA reikt diverse prijzen uit binnen de vereniging:

- Ereleden en balken
- Van Hoytema trofee
- Wetenschap Talent Award
- Docent van het Jaar
- PhD Award revalidatiegeneeskunde
- Revalidatie Jaarprijs voor innovatieve revalidatiezorg

Zie de [VRA website](#)¹¹ voor meer informatie over deze prijzen.

3. Referenties

1. <https://www.revalidatie.nl/opleiding/nieuw-landelijk-opleidingsplan-samen-duurzaam-in-beweging/>
2. <https://www.knmg.nl/ik-ben-arts/cgs/regelgeving/revalidatiegeneeskunde-3>
3. <https://www.knmg.nl/ik-ben-arts/rgs/mijnrgs>
4. <https://www.revalidatie.nl/het-vra-scholingsprogramma/>
5. <https://www.revalidatie.nl/toetsen-examen/>
6. <https://dlo.demedischspecialist.nl/>

7. <https://vra.remindotoets.nl/login/>
8. <https://uems-prm.eu/board-certification-of-young-prm-doctors-by-examination-2/>
9. <https://www.revalidatie.nl/vra/>
10. <https://www.revalidatie.nl/ntr/>
11. <https://www.revalidatie.nl/prijzen/>
12. <https://www.revalidatie.nl/opleidingsplan-en-regelgeving/>
13. <https://www.revalidatie.nl/wp-content/uploads/2025/06/Checklist-startende-aos-juni-2025.pdf>
14. https://www.revalidatie.nl/wp-content/uploads/2026/01/Factsheet-financiering-in-de-revalidatie_def_dec-2025.pdf

Bijlagen

Bijlage 1 Adressen die van pas kunnen komen

VRA bureau

Het bureau van de VRA ondersteunt vereniging. Taken van het bureau zijn onder andere:

- Ondersteunen van bestuur en bestuurscommissies in het uitvoeren van de taken,
- Belangenbehartiging,
- Coördineren van projecten,
- Organisatie congressen,
- Communicatie en marketing,
- Financiële en ledenadministratie,
- Verlenen van service aan leden.

Bezoekadres

Mercatorlaan 1200

3528 BL UTRECHT

Telefoon: 085 – 0077300 (ma t/m donderdag, 9.00 – 17.00u)

E-mail: vra@revalidatiegeneeskunde.nl

VRA-bestuur (Secretaris)

Mercatorlaan 1200

3528 BL Utrecht

Telefoon: 085 – 0077300 (ma t/m donderdag, 9.00 – 17.00u)

E-mail: vra@revalidatiegeneeskunde.nl

Concilium van de VRA

E-mail: concilium@revalidatiegeneeskunde.nl

Scholingscommissie van de VRA

E-mail: scholingscommissie@revalidatiegeneeskunde.nl

Toetsingscommissie van de VRA

E-mail: toetsingscommissie@revalidatiegeneeskunde.nl

Wetenschapscommissie van de VRA

E-mail: weco@revalidatiegeneeskunde.nl

Redactie Nederlands Tijdschrift voor Revalidatiegeneeskunde

E-mail: ntr@revalidatiegeneeskunde.nl

Telefoon: 085 0077 304

Junior VRA

E-mail: JuniorVRA@revalidatiegeneeskunde.nl

Bijlage 2 Overzicht OORs en opleidingsinstellingen

OOR	Instelling	Plaats
NWN	Amsterdam UMC	Amsterdam
	NWZ Alkmaar	Alkmaar
	RC Heliomare	Wijk aan Zee
	Spaarne Gasthuis	Haarlem/Hoofddorp
	Reade	Amsterdam
Noord-Oost	UMCG	Groningen en Haren
	Revalidatie Friesland	Beetsterzwaag
	RC Vogellanden	Zwolle
	Isala Klinieken	Zwolle
	RC Het Roessingh	Enschede
	Ziekenhuisgroep Twente	Enschede
Zuid Oost	RC Adelante	Hoensbroek, Valkenburg
	Zuyderland	Heerlen
	Adelante locatie Viecuri	Venlo
	RC Revant	Breda
	RC Libra	Eindhoven en Tilburg
Utrecht	De Hoogstraat Revalidatie	Utrecht
	UMC Utrecht	Utrecht
	St Antonius	Nieuwegein

Oost	Radboudumc	Nijmegen
	St Maartenskliniek	Nijmegen
	RC Tolbrug	Den Bosch
	RC Klimmendaal	Arnhem
	Rijnstate Ziekenhuis	Arnhem
Zuid West	RC Rijndam / Erasmus MC	Rotterdam
	Maasstad Ziekenhuis	Rotterdam
Leiden	Basalt Revalidatie	Leiden
	Basalt Revalidatie	Den Haag
	Reinier de Graaf ziekenhuis	Delft
	LUMC	Leiden
	Medisch Centrum Haaglanden	Den Haag